

कुरुजाङ्गल (कुरु + जा^०) n. N. pr. einer Gegend Z. f. d. K. d. M. I, 334. LIA. I, 393, N. 2. MBh. 1, 3739. 4337. 3, 354. 8, 2038. 2040. R. 2, 68, 13. Bāṅ. P. 4, 16, 11. m. pl. N. pr. des daselbst wohnenden Volksstammes MBh. 3, 356. 908. 12576. Bāṅ. P. 4, 4, 6. Statt कुरुजाङ्गलम् (angeblich ein copulat. comp.) ist beim Sch. zu P. 2, 4, 7 vielleicht कुरुकुरुजाङ्गलम् zu lesen; vgl. jedoch unter कुरुवर्णाक. Aus dem Sch. zu P. 7, 3, 25 ergibt sich eine Form कुरुजङ्गल, wovon कौरुजङ्गल und कौरुजाङ्गल.

कुरुट m. eine best. Gemüsepflanze (s. सितार) RĀḠAN. im ÇKDr.

कुरुटिन् m. Pferd H. ८. 177.

कुरुण्ड 1) m. eine Art Barleria H. an. 3, 157. MED. 1. 38. eine Art Amaranth MED. Vgl. कुरण्ड. — 2) f. ई a) eine hölzerne Puppe H. an. MED. (lies कुरुण्टी). Hār. 71. — b) eine Brahmanin ŚAṬṬH. im ÇKDr.

कुरुण्डक m. gelber Amaranth und eine gelbe Art Barleria AK. 2, 4, 2, 54, 56. Tārk. 2, 4, 25. H. 1133. Sch. MED. k. 182. Suçr. 1, 137, 10. कुरुण्डिका f. 2, 53, 10. — Vgl. कुरण्डक und दासीकुरण्डक.

कुरुण्ड m. = कुरुण्ड LALIT. 167.

कुरुत gaṇa हस्त्यादि zu P. 5, 4, 138. कुरुतपाद adj. ebend.

कुरुतावि (?) eine best. grosse Zahl LALIT. 141. eine andere grosse Zahl übersetzt Foucaux ebend. aus dem Tibetischen — कुरुताशा (?).

कुरुतीर्थ (कुरु + तीर्थ) n. N. pr. eines Tirtha MBh. 3, 7036. fg.

कुरुनदिका (कुरु + नदी) f. angeblich = कुनदिका Agnisv. zu LĀṬ. 8, 11, 18, wo derselbe कुरुवाजपेयः durch घत्पवो वाजपेयः erklärt und hinzusetzt: यथात्पिका नदिका कुरुनदिकेत्युच्यते। सुपूरा वै कुनदिकेति (sic).

कुरुपथ (कुरु + पथ) m. N. pr. zu schliessen aus कौरुपथि.

कुरुपिशाङ्गल (कुरु + पि^०) adj.: श्वाविकुरुपिशाङ्गला VS. 23, 56. 55.

कुरुम्ब 1) n. eine Art Orange (s. कुलपालक) ÇABDAŚ. im ÇKDr. — 2) f. झा N. einer Pflanze (s. द्रोणपुष्पी) RĀḠAN. im ÇKDr. — 3) f. ई N. einer Pflanze (s. सैकली) RĀḠAN. ebend.

कुरुम्बिका f. = कुरुम्बा RĀḠAN. im ÇKDr.

कुरुरी f. N. (Bopp) 11, 20. Aś. 10, 63 falsche Lesart für कुररी.

कुरुल m. Haarlocke an der Stirn H. 569.

कुरुवक m. = कुरवक rother Amaranth und eine rothe Art Barleria AK. 2, 4, 2, 54. 55 (nach ÇKDr. nicht कुरवक). MED. k. 181. MBh. 3, 11589. R. 3, 79, 36. 5, 74, 4. Suçr. 1, 222, 11. Megh. 76, v. 1. neutr. die Blüthe Çā. 131. Megh. 66, v. 1.

कुरुवत्स (कुरु + वत्स) m. N. pr. eines Fürsten (v. l. कुरुवश) VP. 423.

कुरुवर्णाक (कुरु + वर्णा) m. pl. N. pr. eines Volkes oder vielleicht adj. zum Stamme der Kuru gehörig: जाङ्गलाः कुरुवर्णाकाः MBh. 6, 364. VP. 192.

कुरुवश (कुरु + वश) m. N. pr. eines Fürsten Bāṅ. P. 9, 24, 5. — Vgl. कुरुवत्स.

कुरुवाजपेय (कुरु + वा^०) m. eine bes. Art des Vāgapeja Çā. 15, 3, 15. LĀṬ. 8, 11, 18. Vgl. unter कुरुनदिका.

कुरुविन्द 1) m. N. verschiedener Pflanzen: eine Getraideart Viçva beim Schol. zu Çiç. 9, 8. Suçr. 1, 197, 1. = ब्रीहिभेद H. an. 4, 138. Cyperus rotundus Lin. AK. 2, 4, 5, 25. H. 569. H. an. MED. d. 47 (wo कुरु-

विन्दु zu lesen ist). Viçva; = कुल्माष (vgl. कुरुवित्त्वक) H. an. MED. Viçva; = माष RĀḠAN. im ÇKDr. — 2) = मुकुर H. an. = मुकुल Viçva; also wohl Knospe. — 3) Rubin, m. H. an. Viçva; neutr. RĀḠAN. im ÇKDr. = रत्नभेद MED. Çiç. 9, 8. Vgl. कुरुवित्त्व. — 4) n. schwarzes Salz RĀḠAN. im ÇKDr. — 5) Zinnober H. 1061. H. an. Statt किङ्कुल hat Viçva इङ्कुल Terminalia Catappa. — Das Wort findet sich Suçr. 4, 28, 5. 134, 10. 2, 239, 6. 336, 16, aber so, dass die Bed. nicht mit Sicherheit bestimmt werden kann. Daçak. 37, 5 wird die Farbe von Locken mit कुरुविन्द verglichen. Zerlegen lässt sich das Wort in कुरु + विन्द.

कुरुविन्दक m. a kind of Dolichos biflorus, a wild variety Wils.

कुरुवित्त्व m. Rubin ÇKDr. nach Tārk., die gedr. Ausg. (2, 9, 31) hat fälschlich कुरुविह. — Vgl. कुरुविन्द 3.

कुरुवित्त्वक m. = कुल्माष RATNAM. im ÇKDr. — Vgl. कुरुविन्द 1.

कुरुविस्त (कुरु + वि^०) m. ein Pala Gold AK. 2, 9, 87. H. 884. Hār. 191.

कुरुश्रवण (कुरु + श्र^०) m. N. pr. eines Fürsten RV. 10, 32, 9. कुरुश्रवणामावृणि राजानं त्रासेदस्यवम् 33, 4.

कुरुमुति oder कुरुस्तुति m. N. pr. eines Veda-Dichters Ind. St. 1. 207. 293. 3, 214.

कुरुहार (कुरु + हार) N. eines Agrahāra RĀḠA-Tār. 1, 38.

कुरुटिन् adj. viell. so v. a. किरोटिन्: तेनाभि योहि भञ्जत्यनस्वतीव वाहिनी विश्वेना कुरुटिनी AV. 10, 1, 15.

कुरुप (1. कु + रूप) adj. missgestaltet, hässlich PAÑKAT. V, 17.

कुरुप्य (1. कु + रूप्य) n. Zinn (schlechtes Silber) RĀḠAN. im ÇKDr.

कुरुह m. ein best. Gewürm AV. 2, 31, 2. 9, 2, 22.

कुरुट m. Hahn H. 1324. Sch. श्वानकुरुटचाण्डालाः समस्पर्शाः प्रकीर्तिताः। रामभोष्ट्रे विशेषेण तस्मात्तन्निव संस्पृशत॥ PAÑKAT. III, 118. Nach Haugeron bedeutet das Wort Kehricht, Schutt, was in der eben angeführten Stelle einen guten Sinn geben würde.

कुरुटारि m. eine Art Schlange H. 1306. — Vgl. कुरुटारि, कुरुटाम.

कुरुह (onomatop.) m. Hund H. 1279. RĀJAM. zu AK. 2, 10, 22 im ÇKDr. VJUTP. 118. कुरुहविक् कूञ्जौ AV. 7, 95, 2. उपकर्तमुपि प्राप्तं निःस्वं मन्यन्ति कुरुहम् PAÑKAT. II, 97. — Vgl. कुरुह.

कुरिचका f. schlechte Schreibart für कूर्चिका Knollenmilch AK. 2, 9, 44, Sch. Nadel Tārk. 3, 3, 15.

कुराज m. N. einer Pflanze (s. कुलञ्जन) RĀḠAN. im ÇKDr.

कुरद s. कूर्द; कुरदन n. falsche Schreibart für कूर्दन Svāmīn zu AK. 1, 1, 2, 33 im ÇKDr.

कुरप m. = कूर्प H. 590. Sch. H. an. 3, 539. MED. r. 133.

कुरास m. Mieder, Weiberjacke H. 674. Sch. Hār. 197. Auch कुरासक m. AK. 2, 6, 2, 19 nach ÇKDr. (die uns zugänglichen Ausgaben: कुरासक). (अन्या) कुरासकं परिधाति Rr. 4, 16. मनोज्ञकुरासकपीडितस्तनाः 3, 8 (v. l. कू^०).

कुरवत् (partic. praes. act. von 1. कर्) adj. die Geschäfte eines Dieners, Sklaven verrichtend Viçva im ÇKDr. Eben so कुरवाण (partic. praes. med.) MED. n. 43.

कुल्, कौलति 1) संस्त्याने (v. l. संहृत्वा, संघ्याने und संताने). — 2) बन्धुषु Dhātup. 20, 12. Eine aus कुल् erschlossene Wurzel. — Vgl. die